

RODINA

a

SPOLOČNOSŤ

20

Ročník 9 - Číslo 2 - 2013 - Nepredajné

Editoriál

Maritosexuality

V súčasnej dobe to vyzerá tak, akoby v spoločnosti prebiehal zápas medzi heterosexuálnou a homosexuálnou, v ktorom sa homosexualita snaží dosiahnuť právnu rovnoprávnosť s heterosexuálnou. Táto konfrontácia je výsledkom toho, že súčasná spoločnosť je chorobne presexualizovaná. Sexualita sa stala niečím, čo existuje samoúčelne, a človek je vnímaný výhradne ako sexuálna bytosť, ktorá žije iba pre uspokojovanie svojich sexuálnych túžob. Prítom sa však zabúda na samotnú podstatu a účel sexuality.

V realite nemá význam zaoberať sa tým, či je tá alebo oná sexualita normálna alebo rovnocenná, ale tým, za akým účelom je vyjadrená. Sústreďenie sa iba na uspokojovanie svojich sexuálnych túžob nie je ničím iným, ako prejavom sexuálneho egoizmu a závis-

losti. Avšak človek nemá byť usmerňovaný sexualitou, ale sexualita človekom, ktorá neexistuje samoúčelne. Má byť vyjadrená jedine v manželstve, ktoré je zväzkom muža a ženy. Ak sexualita nie je usmerňovaná pre vyjadrenie iba v manželstve, tak sa stáva deštruktívnym prvkom v živote jednotlivca i spoločnosti. Bezpochyby stav spoločnosti závisí od jej postoja k sexualite a pre človeka a spoločnosť je prospešná jedine maritosexuality, čo znamená vyjadrenie sexuality iba v manželstve pre účel rodiny.

Preto nie je dôležité, či sa niekto označuje za heterosexuála alebo homosexuála, ale či je maritosexuálom. Pretože jedine v manželstve sa môže naplniť podstata a účel sexuality. Ak teda mať nejakú sexuálnu orientáciu, tak jedine maritosexuality. Ale k nej sa človek musí dopracovať.

Miroslav Rybár

OBSAH

Sľuby, ktoré sa nikdy nesmú porušiť _____	1
Batoľa (časť druhá „Budovanie pozitívneho obrazu o sebe samom“) _____	2
Model efektívnej komunikácie medzi rodičmi a deťmi _____	2
Ochrana rodiny _____	3
Vy sa pýtate, my odpovedáme _____	4
Udalosti _____	4
FFWP na Slovensku _____	4

Sľuby, ktoré sa nikdy nesmú porušiť

(Úryvok z autobiografie reverenda Muna „Hľadanie strateného mieru“)

Pri obrade zasnub a svadby prosím ženichov a nevesty, aby si navzájom sľúbili určité veci, ktoré nesmú nikdy porušiť. Po prvé, ženich a nevesta si vždy musia veriť a mať sa radi. Po druhé, nesmú jeden druhému spôsobiť bolesť v srdci. Po tretie, musia svoje deti a vnúčatá vychovávať tak, aby si zachovali sexuálnu čistotu. Po štvrté, všetci členovia ich rodiny si musia pomáhať a navzájom sa podporovať, aby sa stali skutočnou ideálnou rodinou. Zdržanlivosť pred manželstvom a vernosť v manželstve sú nanajvýš dôležité. Toto učím ľudí, aby som im pomohol rozvinúť v živote ich osobnostný potenciál v celej jeho bohatosti, a tiež aby dokázali vytvoriť a udržať zdravú a silnú rodinu.

Manželstvo je niečo viac než spojenie muža a ženy. Je to vzácny obrad, kde sa človek zaväzuje pokračovať v Božej práci na stvorení. Manželstvo je cesta, v rámci ktorej sa muž a žena stávajú jedným, plodia nový život a budujú pravú lásku. Manželstvo je základom pre novú budúcnosť: formujú sa z neho nové komunity a aj národy. Vzniká nový Boží svet mieru v centre s takýmito rodinami. Miestom, kde vzniká Nebeské kráľovstvo, je práve rodina. Preto musia byť manželka a manželky centrom mieru. Nielenže medzi manželom a manželkou musí byť láska, ale táto dvojica musí byť tiež schopná priniesť harmóniu do svojej rozvetvenej

rodiny. Nestačí, aby manžel a manželka spolu nazívali v láske. Aj všetci príbuzní sa musia mať radi. Radím ženichom a nevestám, aby mali veľa detí. Mat' veľa detí a vychovávať ich je požehnanie od Boha. Je nemysliteľné, aby ľudia na základe vlastných meradiel a úsudku svojvoľne rozhodovali o tom, či prerušiť, alebo zachovať vzácny život, ktorý im dal Boh. Každý život zrodený do tohto sveta stelesňuje Bražiu vôľu. Každý život má svoju hodnotu a je drahocenný, preto sa oň treba starať a chrániť ho.

Samozrejme, že manžel a manželka žijúci v manželstve by si mali vždy dôverovať a mali by rozvíjať svoju lásku. Sľub, ktorý najviac zdôrazňujem u ľudí, pripravujúcich sa na manželstvo, je, „aby naučili svoje deti zachovať si sexuálnu čistotu“.

Tento sľub je prirodzený a pochopiteľný, ale jeho dodržanie je v dnešnej spoločnosti ťažké. Čím viac je svet skazený, tým dôležitejšie je prisne dodržiavať sľub sexuálnej čistoty.

Zdokonaľovanie človeka a dosiahnutie mieru vo svete je možné cez rodinu. Cieľom náboženstva je viesť všetkých ľudí k dobru a vybudovať na zemi ideálny svet mieru. Nech by sa politici akokoľvek snažili spoločne vymyslieť východisko, mier vo svete nedosiahnu. Ani vojenská sila, čo ako pôsobivá, nenastolí mier. Nastolenie mieru na zemi sa začína v rodine.

Keď som prvýkrát prišiel do Ameriky v roku 1971, krajinou sa niesla vlna promiskuitného voľného sexu a v celej spoločnosti vládol zmätok. Mladí ľudia s vynikajúcim vzdelaním jeden za druhým padali do priepasti. Sexuálna amoralnosť natoľko ovládla bežné pomery, že sa stala životnou normou. Začali sa závatne šíriť pohlavné choroby.

Politici, akademici a duchovní vážnosť problému

mu iba skomplikovali. Vedeli o jeho existencii, ale väčšina z nich ho ignorovala. Snažili sa nevsímať si ohavnú realitu, pretože oni sami si nedokázali zachovať sexuálnu čistotu. Človek, ktorý sám nevedie sexuálne čistý život, nemôže niečo také požadovať od svojich detí.

Úpadok sexuálnej morálky medzi dospelými ničí rodiny a ruje deti. Nemoralnosť a život bez pravidiel v osobnom živote dospelých ľudí v konečnom dôsledku ničí životy ich detí. Dôvod, prečo v súčasnej spoločnosti úroveň šťastia nerešponduje s úrovňou materiálneho blahobytu, je v tom, že sa rozpadajú rodiny. Aby bolo možné zachrániť rodiny, dospelí musia najprv viesť poriadny život. Až potom bude možné vychovávať deti v sexuálnej čistote.

Matka je pevnosťou, ktorá chráni rodinu. Bez ohľadu na zmeny v spoločnosti rodina môže ostať zdravá a vyrovnaná, iba ak má matka srdce ochotné obetovať sa a slúžiť. Iba v takej rodine môžu rásť krásne deti. Pri výchove našich detí je najdôležitejšie to, čo deti vidia a naučia sa v rodine. Krab, ktorý chodí do boku, nemôže chcieť od svojho potomstva, aby chodilo rovno dopredu. Rodičia musia ukázať dobrý príklad. Právě deti pochádzajú z pravých rodín. Pravda je vždy veľmi jednoduchá.

Najnáročnejším aspektom života v rodine je správna výchova detí. Deti plodíme z lásky a vychovávame ich v láske, ale deti nemusia vždy dospieť spôsobom, ako si to želajú ich rodičia. Čo je však horšie, súčasná materialistická kultúra deštruuje nepoškvrnené mysle mladých ľudí. Mladí ľudia, z ktorých by mali vyrásť zodpovední dospelí ľudia schopní veľkých skutkov, prepadajú

pokračovanie na strane 4

ISSN 1336-7412

33

9 771336 741004

Rodina, manželstvo a rodičovstvo

Batoľa (časť druhá „Budovanie pozitívneho obrazu o sebe samom“)

Všetci túžime, aby naše deti boli sebavedomé a vážili si seba samých, z čoho pramení aj rešpekt k druhým a ich potrebám. Vo veku batolaťa (1-3 roky) preberá dieťa obraz o sebe od svojich rodičov. Podľa postojov rodičov k nemu sa vníma ako dobré/zlé, poslušné/neposlušné, šikovné/nešikovné, hodné/nehodné lásky a tak ďalej, a to sa stáva základom jeho celkového sebaobrazu. V tomto veku mu môžeme dať do vienka základ pre lásku a úctu k sebe, ktorá mu bude oporou po zvyšok života. Môžu v tom pomôcť aj nasledujúce veci:

1. Akceptujeme emócie

Pre batolaťa je charakteristická náladovosť, prežívajú silné emócie, aj priveľké na takého malého človečička. Zažívame s nimi výbuchy zlosti a sklamania, správajú sa neprimerane a nie je ľahké ich zvládnuť. Najlepšie, čo môžeme urobiť, je dovoliť im prežiť silné emócie v bezpečí rodičovského náručia. To im najviac pomôže vyrovnať sa so sklamaním a hnevom. Možno nemáme chuť objasniť zlostinu dieťa alebo byť empatický, keď vzdoruje, vtedy to však najviac potrebuje a zaberá to. Neznamená to, že ho za to správanie odmeňujeme alebo ho ľutujeme, ale sme tu pre neho a poskytneme mu útechu našou blízkosťou. Cíti, že mu rozumieme

a prijímame ho. Pomôže mu to tiež prijať svoje neprijemné emócie a vyrovnať sa s nimi. Empatia je láska v akcii. Väčšiemu dieťaťu už niekedy stačí, že mu rozumieme a prijímame jeho rozpoloženie. Keď sa napríklad hnevá, lebo sa mu ešte nechce ísť domov: „Rozumiem, že ešte nechceš ísť, lebo sa ti dobre hrá, páči sa ti tu a nechce sa ti skončiť. Je tu naozaj príjemne. Teraz je však čas odísť.“ Takýto prístup vyžaduje od rodiča dosť úsilia, stojí však za to.

2. Pravidlá láskavo a dôsledne

Dieťa potrebuje vedieť, kde sú hranice vhodného správania, čo je akceptované, aké reakcie jeho správanie vyvoláva. Chce, aby naše správanie bolo predvídateľné. Keď je svet čitateľný, cíti sa v ňom sebaisto a bezpečne. Môže mať výhrady a nechut' k obmedzovaniu svojich priání, keď však nemá pevné hranice, svet sa môže zdať ako nepredvídateľné miesto, v ktorom sa nevie orientovať. Preto testuje naše hranice, uisťuje sa, pozoruje, čo sa stane. Náhodné obmedzenia či dovolenia spôsobujú skôr informačný chaos. S pravidlami sa bude stretávať celý život, naučiť sa v rodine rešpektovať ich je pre deti prínosom. Pri dodržiavaní pravidiel by sme mali byť dôslední a láskaví zároveň.

Prijatie noriem závisí od kvality vzťahu rodičov a dieťaťa. Vrucný rodič s harmonickým vzťahom uľahčuje deťom prijať rodičovské pravidlá. Zázračnú moc tu má pochvala. Postupne začne batola reagovať na porušenie noriem, napríklad tak, že sa cíti zahanbene. Tento nepríjemný pocit aktu-

álne znižuje jeho sebaúctu. Svojimi zásahmi môžeme dieťa chrániť pred zbytočnými pochybnosťami o samých sebe. Predvídaním jeho reakcie mu môžeme pomôcť správať sa želaným spôsobom a nie zbytočne ho vystavovať zahanbeniu.

3. Samostatne a zároveň spoločne

To najlepšie, čo môžeme dieťaťu ponúknuť, je náš čas - naša sústredená pozornosť. Keď aktívne berieme ohľad na jeho potreby a záujmy, rozumie tomu tak, že je hodne nášho záujmu. Deti v tomto veku rady skúšajú robiť to, čo vidia u dospelých. Môžeme ich zapojiť do bežných činností, za našej prítomnosti ich napríklad necháme umývať sa, samostatne sa najesť, upratovať spolu s nami a manipulovať s reálnymi predmetmi. Okrem toho, že budú na seba hrdé za to, čo dokázali, budú sa tešiť zo spoločnej činnosti s nami a našej dôvery. Keď dieťaťu dôverujeme my veľkí, ľahšie si dôveruje aj samo a naša dôvera v jeho sily sa stane jeho dôverou. Okrem toho si takto testuje svoje schopnosti a spoznáva svoje silné stránky a obmedzenia, chápanie toho, čo dokáže zvládnuť.

Keďže batolaťa ešte nevedia dostatočne odhadnúť svoje schopnosti, môžeme ich jemne nasmerovať na činnosti, o ktorých vieme, že ich zvládnu. Keď ich takto podporujeme k samostatnosti, učia sa poznávať svoje silné stránky a obmedzenia a budú stále presnejšie v chápaní toho, čo dokážu zvládnuť.

Mgr. Dana Leka

Model efektívnej komunikácie medzi rodičmi a deťmi

Je známe, že dnešní rodičia pomerne málo verbálne komunikujú s deťmi. Výskumami sa zistilo, že napríklad otec s dieťaťom hovorí priemerne iba 9 minút denne a obsah komunikácie je len formálny. Rodičia nerozvíjajú aktívnu, ani pasívnu zásobu slov, hoci to dieťa veľmi potrebuje. Naučiť dieťa hovoriť je naučiť ho byť samým sebou, byť osobnosťou. Reč rozvíja myslenie a naopak. Pritom veľmi dôležitá je aj funkcia citovej abreakcie, odreagovania (t.j. terapeutický a relaxačný potenciál) rozprávania detských zážitkov. Dieťa by malo dokázať vyjadriť svoje názory a formulovať svoje potreby. V emocionálne a sociálne dobre saturovaných rodinách rodičia deťom umožňujú slobodu vyjadrenia svojich názorov a potrieb, poskytujú priestor, aby dieťa mohlo hovoriť čo najčastejšie a vytvárajú prostredie, kde deti hovoria úprimne a otvorene, čo ich spätne vedie k otvorenosti a zodpovednosti v správaní. Naopak, poruchy v rodinnej komunikácii majú aj vážne celospoločenské dôsledky. Významným predpokladom úspešnej komunikácie je schopnosť aktívneho počúvania dieťaťa:

1. Schopnosť aktívneho počúvania znamená prijímanie informácie od dieťaťa tak, aby ono cítilo, že rodič ho chápe, zdieľa s ním jeho problém a má záujem pomôcť mu ho riešiť. Pri náviku schopnosti rodičov počúvať svoje deti môžeme využiť najmä niektoré zo zásad efektívnej komunikácie:

a) Technika **odzbrojenia**: rodič je inštruovaný, aby v tom, čo dieťa hovorí, našiel istú pravdu, aj keď je presvedčený o tom, že to, čo dieťa hovorí, je úplne nesprávne, nerozumné, iracionálne alebo nespravodlivé.

b) Technika **empatie**: rodič sa má pokúsiť vžiť do prežívania svojho dieťaťa, t.j.

- *vidieť* svet jeho očami,
- *myslieť* empaticky (parafrázovať slová dieťaťa) a
- *precitovať* (t.j. uvedomiť si, ako sa dieťa cíti, podľa toho, čo mu hovorí).

c) Technika **otázky**: rodič sa má pýtať ohľaduplne a opatrne, aby sa dozvedel, čo si dieťa myslí a ako sa cíti.

2. Schopnosť sebvýjadrenia

V ďalšej časti tréningu rodičovských komunikačných zručností môžeme trénovať vyjadrenie citového rozpoloženia s dôrazom na vyjadrenie pozitívnych citových prejavov:

a) **Vyjadrenie „Cítim sa...“**: Namiesto toho, aby rodič obvinil dieťa ostrými negatívnymi súdmi na jeho adresu („Klameš!“ alebo „Nezlosti ma!“), má radšej vyjadriť svoje vlastné citové rozpoloženie: „Som rozčúlený, keď sa správaš neslušne.“

b) **Pohladenie**: Rodič má dať dieťaťu najavo, že aj napriek svojej zlosti nachádza na ňom niečo pozitívne a má ho rád. (Např.: „Teraz som síce veľmi nahnevaný, ale musím ti povedať, že ma naozaj potešilo, keď si si dnes pekne upratla izbu.“)

Okrem verbálneho treba venovať pozornosť aj tréningu mimoslovného vyjadrovania rodičov

a detí, ktoré z vývojového hľadiska predstavuje nižší stupeň komunikácie, ale všeobecne je zrozumiteľnejšie a presahuje hranice kultúr i odlišných jazykov.

Osobitne dôležité je všimnúť si aj pomer vzdialenosti medzi rodičom a dieťaťom, spôsob dotykového kontaktu, polohu a pohyby komunikujúceho dieťaťa, mimiku, gestá i pohľady očí.

Na základe vlastných skúseností z výskumnej, ale i poradenskej praxe si dovoľujeme vyšpecifikovať niekoľko **základných predpokladov, nevyhnutných pre zabezpečenie efektívnej komunikácie s deťmi**. Sú to najmä:

1. Ochota komunikovať. Znamená to dať deťom jasne najavo, že sú pre nás rovnocennými partnermi v dialógu, že nás ich názory, postoje, úspechy i neúspechy zaujímajú.

2. Vedieť si nájsť čas a miesto na komunikáciu. Napriek svojim pracovným povinnostiam by si rodičia mali nájsť čas na to, aby s dieťaťom riešili jeho problém.

3. Starostlivo, dôkladne a aktívne počúvať. Okrem zásad uvedených vyššie je dôležité pripomenúť, že dieťa by sme nemali prerušovať alebo inak mu brániť vo výpovedi.

4. Byť schopní prijať a rešpektovať city detí. Príklad: „Viem, že si na mňa nahnevaný. Sľúbil som ti, že spolu pôjdeme na futbal a ja som dnes popoludní veľmi zaneprázdnený.“

5. Prevziať zodpovednosť za vlastné city danej otázke bez toho, aby sme dieťa obviňovali alebo útočili naň. („Bála som sa, či sa ti niečo nestalo, keď si neprišiel rovno zo školy

Pravá spoločnosť

Ochrana rodiny

Výrazným problémom súčasnej spoločnosti je relativizovanie morálnych a etických, trvale platných hodnôt, ktoré vychádzajú z rodiny. Napríklad, že muž je mužom a žena je ženou, že manželstvo je zväzkom muža a ženy a že rodina je založená na manželstve. Aby však nevznikli nedorozumenia, sú aj takéto samozrejme veci uzákonené, čo je aj uvedené v aktuálnom znení zákona o rodine (36/2005 Z. z.). Je však súčasná zákonná ochrana manželstva a rodiny dostatočná v prostredí, v ktorom neustále silnejú tlaky na predefinovanie manželstva a rodiny a presadzovanie ľudských práv jednotlivcov ohrozuje samotnú podstatu a fungovanie rodiny?

Ochrana podstaty rodiny

Tlaky na predefinovanie manželstva a rodiny súvisia s účelových zdôrazňovaním človeka ako bytosti so samoúčelne existujúcou sexualitou. Človek však nie je charakterizovaný iba svojou sexualitou a tá nie je samoúčelná. Ani pohlavie neexistuje samoúčelne. Človek je buď mužom alebo ženou od splodenia a jedine zo vzťahu muža a ženy môže vzniknúť nový život, o ktorý sa majú s láskou, ako rodičia, postarať. Preto účelom sexualitu má byť stretnutie dvoch rozdielnych pohlaví, ktorého výsledkom môže byť nový život, čím sa naplní podstata existencie muža a ženy stať sa rodičmi. Sexualita je v tomto zmysle iba jedným z aspektov človeka a prostredníctvom nej sa muž a žena stávajú rodičmi. Podstatou života

človeka nie je teda iba sexuálne sa uspokojovať, ale vyjadriť svoju sexualitu v manželstve pre úcel rodiny. K tomu sa však človek musí dopracovať a tým najzákladnejším formovacím prvkom v živote človeka je jeho rodina, no tá musí mať na to v spoločnosti vytvorené náležité podmienky.

Je dôležité si uvedomiť, že spoločnosť neexistuje pre napĺňanie rôznych sexuálnych túžob a chutí jednotlivcov na úkor manželstva, rodiny a spoločnosti, ale preto, aby ľudia ako muži a ženy mohli náležite vyjadriť svoju sexualitu v manželstve a stať sa rodičmi. Nemá význam zaoberať sa sexuálnou orientáciou samou o sebe. Ale čím sa spoločnosť musí zaoberať, sú prejavy sexuálnej orientácie v spoločnosti. Napríklad polygamné manželstvo a snahy o takéto manželstvá sú neakceptovateľné, hoci sú vyjadrením heterosexuality. Aj v zákone o rodine je uvedené, že „manželstvo je zväzkom muža a ženy“. Prečo sa potom vôbec zaoberať niečím takým, čo je otvorené v rozpore proti tomuto ustanoveniu? Napríklad požiadavka na homosexuálne manželstvá a následne možnosť adopcií v takýchto manželstvách. Bola by to diskriminácia na základe sexuálnej orientácie? Nie. Ktokoľvek bez ohľadu na sexuálnu orientáciu by to požadoval, bolo by to v rozpore so zákonom. Problém je teda v tom, že aj keď zo zákona sú manželstvo a rodina jasne stanovené, v realite ochrana manželstva a rodiny neexistuje v dostatočnej miere, pretože paradoxne tí, ktorí sa snažia o homosexuálne manželstvá a adopciu detí do takýchto manželstiev, majú štátnu podporu na propagovanie týchto snáh. Preto

by sa mohol napríklad ústavne zakotviť pojem manželstva a rodiny, poprípade náležite doplniť zákon o rodine tak, aby požiadavka a propagácia iných foriem ako zákonom stanoveného manželstva a rodiny nebola možná. Taktiež by nemala byť možná propagácia žiadnej sexuálnej orientácie, či už verejne alebo na školách a pod., pretože účelom spoločnosti nie je propagácia alebo podpora nejakej sexuálnej orientácie, ale ako je uvedené v zákone o rodine, ide o manželstvo, pričom „spoločnosť tento jedinečný zväzok všestranne chráni a napomáha jeho dobro“, a „hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí“.

Ochrana funkcie rodiny

V zákone o rodine je uvedené, že manželia „sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie“. Problémom je však to, že porušenie ustanovenia „býť si verní“ nie je nijako postihované. Prečo v takej dôležitej veci, akou je vernosť manželstva, neexistuje primeraný postih za neveru alebo propagáciu nevery, aby bolo jasné, že manželstvo neexistuje iba na papieri, ale hlavne na vernosti? Napríklad nemožnosť pôsobenia v štátnom systéme, veď štátni pracovníci by mali byť morálnym a etickým vzorom. Alebo finančná pokuta pre aktérov nevery.

Manželská nevera je vec osobného zlyhania a prejavom absolútneho egoizmu dotyčného človeka. Avšak čo robí spoločnosť pre to, aby nedochádzalo k neverám a tak k vytváraniu

nezdravého rodinného prostredia? Prečo je potom možné, že v médiách sú beztriestne prezentované a propagované prípady nevery a následných rozvodov ako zdravého životného štýlu, keď je preukázané, že najlepším prostredím pre deti je láskyplná rodina s oboma rodičmi? Z tohto hľadiska by v médiách nemali byť uverejňované žiadne inzeráty s ponukou erotických služieb. Ako to, že vôbec existujú rôzne erotické salóny? A mnoho iných prípadov priameho a nepriameho ponúkajú erotických a sexuálnych služieb. Takýmto spôsobom je verným manželom, ktorí sú rodičmi, podkopávaná autorita viest svoje deti k vernosti v manželstve. Argument, že však rodičia majú dozeráť na to, s čím sa ich deti stretnú, je nezmyslom, lebo deti by museli byť slepé a hluché, aby sa s niečím takým nestretli. Stačí vidieť televízne reklamy, stupidné seriály a reality show, reklamné pútače, fotografie v časopisoch, atď., ktoré sú plné erotických a sexuálnych narážok. Ako je možné, že obnažovanie sa na verejnosti je trestné, no prezentovanie nahoty s erotickým

podtextom a sexuálnych scén v médiách nie? Aj sloboda prejavu musí mať určité hranice a má predovšetkým slúžiť k tomu, aby človeka a spoločnosť pozdvihovala, nie zadržovala do špiny nemoralnosti. Treba si uvedomiť, že pre rodičov je neskutočne ťažké v morálne a eticky narušenej spoločnosti vychovávať svoje deti k morálke a etike. A pritom je také jednoduché legislatívne obmedziť prezentáciu nemoralnosti z médií. Avšak to by naši legislatívni museli byť morálne založení, čo by mala byť základná podmienka pre ich kandidovanie a pôsobenie vo verejnom živote.

Individuálne verzus rodinné práva

V zákone o rodine je uvedené, že „rodina založená manželstvom je základnou bunkou spoločnosti“. Nie teda jednotlivci, ale rodiny sú základom spoločnosti, no i tak právny systém ako taký je v podstate postavený na ľudských právach jednotlivcov, ktoré im umožňujú presadzovať a uspokojovať aj svoje egoistické sexuálne požiadavky na úkor rodiny a rodinne založených ľudí. Aby mohlo byť manželstvo

a rodina skutočne zo zákona chránené, musia sa podniknúť také kroky, ktoré zabránia tomu, že dodržiavaním práv jednotlivcov bude deštruované manželstvo a rodina a následne samotná spoločnosť. Práva jednotlivcov nemôžu byť nadradené nad právo rodiny. To znamená, že spoločnosť musí vychádzať a stavať na právach rodiny založenej na manželstve a na ich základe špecifikovať práva jednotlivcov. To na jednej strane zabezpečí ochranu samotnej rodiny a na strane druhej povedie k vytvoreniu takej spoločnosti, ktorá nebude deštruktívne pôsobiť na rodinu, čím sa môže rodina i spoločnosť vzájomne rozvíjať.

Právnu ochranou rodiny budú zároveň chránené aj práva detí, pretože ich najzákladnejším právom je žiť vo svojej biologickej rodine. Potom nebude potrebné venovať sa pofidérnej juvenilnej justícii, ktorá je iba zdanlivým riešením problému týrania detí v rodinách. Ochrana detí totiž začína ochranou rodiny.

Miroslav Rybár

Pokračovania zo strany 2 - Model...

domov.“) Nikdy by sme situáciu nemali riešiť výčitkou: „Kde si bol? Ty nevieš prísť domov načas?“ Po takýchto nepriateľských otázkach sa dieťa pravdepodobne uzavrie, odmlčí, iné naopak odvráva a hľadá si výhovorky.

6. Využívať humor v komunikácii s dieťaťom. Humor a úsmev pomáhajú preklenúť napäté situácie mlčania pri pretrvávajúcom interpersonálnom konflikte a navodiť pozitívnu emocionálnu klímu v celej rodine.

Dosiahnutie úspechu v správaní a výkonnosti detí je okrem iného podmienené aj zlepšením komunikačných zručností rodičov. V našom modeli sme sa snažili priblížiť niektoré zásady komunikačného styku medzi rodičmi a deťmi, pričom sme naznačili, ktoré techniky prispievajú k úspechu tréningu komunikačných zručností rodičov detí z intaktných, teda sociálne a emocionálne dobre vyvážených rodín. náš model sa viac týka detí predškolského, resp. mladšieho školského veku. Osobitnú pozor-

nosť si však zasluhuje aj kategória dospievajúcich detí, ktoré majú ešte viac špecifik a kde fungujú ďalšie biologické a sociálne determinanty správania, prežívania, postoju a adaptačných procesov, ktoré proces komunikácie ešte viac ovplyvňujú (a miestami azda aj značne komplikujú).

PhDr. Dagmar Kopčanová
Výskumný ústav detskej psychológie
a patopsychológie, Bratislava

Vy sa pýtate, my odpovedáme

V čom vidí Federácia rodín možnosť riešenia úpadku morálnych hodnôt v spoločnosti?

Prvý aspekt je teoretický, ide o osvetovú činnosť. Podstatou je skutočnosť, že rodina je založená na manželskom zväzku jedného muža a jednej ženy a nič nie je a ani nemôže byť rovnocenné takémuto manželstvu a rodine. Morálna a etická spoločnosť môže existovať jedine na zdravých, morálne a eticky fungujúcich rodinách, ktoré vychádzajú z toho, že podstatou manželstva je vzájomná vernosť manželov, ktorí k tomu, ako rodičia, vedú svoje deti. Ak deti nie sú k tomu vedené, ťažko v dospelosti vytvoria funkčné manželstvá.

Keďže poznanie samo osebe nič nezmení, druhý aspekt je praktický. To znamená aplikáciu poznania do spoločnosti. Malo by byť dôraznejšie vyjadrené v legislatíve, že manželstvo a rodina majú nenahradiateľnú hodnotu a význam pre spoločnosť a mali by byť náležite chránené, aby neexistoval priestor pre relativizovanie samotného obsahu manželstva a rodiny. Ak sledujeme morálny úpadok ľudstva počas histórie, vidíme, že súvisel s úpadkom väzby si manželstva a rodiny. Názory, že nevera v manželstve a voľné vzťahy obohacujú manželstvo, sú toho smutným dôkazom. Ak je manželstvo a rodičovstvo brané na ľahkú váhu, ťažko potom z nefunkčných manželstiev a rodín vytvoríť funkčnú spoločnosť.

pokračovanie zo strany 1

drogám. Narkotické opojenie vedie človeka k strate kontaktu so svojou dušou. Mladým ľuďom, ktorí svoju dušu stratili, zostáva už iba cesta zločinu a sexuálnej nemoralnosti.

Počas obdobia dospievania si deti myslia, že všetko by sa malo točiť okolo nich, a teda majú tendenciu stavať sa proti všetkému, čo ich rodičia učia. Ak na to rodičia nezareagujú s porozumením, je možné, že dieťa sa vydá cestou egocentrických extrémov. Na druhej strane dospievajúce dieťa môže hlboko zasiahnuť čokoľvek, čo osloví jeho srdce. Tak napríklad v jeden jesenný deň dieťa uvidí, ako zo stromu hurmikaki, na ktorom nie je ani jediný list, odpadne zrelý plod. A dieťa, ktoré ani nechápe prečo, nejako pocíti, že to oslovilo jeho srdce, usmeje sa a pociť radosť. Je to znak, že v jeho srdci žije Božia pôvodná povaha.

Ale ak dospievajúce deti začnú nadväzovať sexuálne vzťahy, vnímanie sa im zatemní a zníži sa súdnosť. Keď sa dospievajúci chlapec a dievča stretnú a začínajú sa rozprávať, začervenujú sa, a dokonca sa im môže zrýchliť tep. Ak v danej chvíli ich mysle nebudú v súlade s Božím štandardom, nepochybné ich to posunie smerom k egocentризmu a obaja stratia svoju schopnosť ovládať sa.

Počas obdobia dospievania sme každou bunkou svojho tela naširoko otvorení pre lásku, a to vo fyzickom tele aj v duši. Túžby našej mysle a túžby nášho tela sú určené tak, aby sa zjednotili a fungovali v jednote. Keď náš nos ochoreje láskou, začneme mať radi vôňu, ktoré sme predtým nemohli strpieť. Keď láskou ochorejú naše ústa, začneme mať radi chute, ktoré sme predtým neznášali. Túžime počúvať celú noc príbehy lásky. Chceme

Udalosti

Quo vadis, kresťanstvo?

27. novembra 2013 sa v priestoroch Cirkvi československej husitskej v Bratislave v spolupráci s Univerzálnou mierovou federáciou uskutočnilo pripomenutie 1700. výročia vydania tzv. Milánskeho ediktu. V jednotlivých príspevkoch bola spomenutá situácia tej doby, ako sa kresťanstvo v pozíciie prenasledovaného náboženstva dostávalo do popredia diania v Rímskej ríši, ako využilo alebo premárnilo možnosť byť morálnym a etickým formovateľom života celej spoločnosti a ako by mohlo túto úlohu naplniť v súčasnosti.

Milánsky edikt bol vydaný vo februári roku 313 v meste Mediolanum (Miláno) obomi vládcami Rímskej ríše - Konštantínom I. (cisár západnej časti) a Licíniom (cisár východnej časti). Išlo o dohodu týchto cisárov, ako riešiť situáciu v ríši, na základe ktorej bola umožnená sloboda vyznania pre všetkých ľudí, čo pre kresťanov znamenalo slobodné vyznávanie svojej viery. Na základe dohody bolo tiež nariadené navrátenie majetku, ktorý bol predtým kresťanom skonfiškovaný z náboženských dôvodov, predovšetkým išlo o miesta určené na stretávanie kresťanov a chrámy. Treba však zdôrazniť, že kresťanstvo nezískalo osobitné privilégia a ani sa nestalo štátnym náboženstvom (stalo sa tak v roku 380 za cisára Teodosia I.), išlo predovšetkým o formálny koniec prenasledovania kresťanov.

sa dotýkať osoby, do ktorej sme zamilovaní. Práve počas tohto obdobia si dospievajúce deti začínajú myslieť, že na to, aby boli šťastné, im stačí mať s niekým milostný vzťah.

Avšak dvere lásky vymyslel Boh a tieto dvere by sa mali otvárať iba vtedy, keď na to dozrel čas. Deti musia pochopiť, že treba čakať na správny čas. Rodičia musia učiť svoje dospievajúce deti tieto veci veľmi dôsledne. Láska je proces, prostredníctvom ktorého dospievame, aby sme sa podobali Bohu. Napriek tomu, že nám okolitý svet tvrdí opak, láska nie je nič, čo je možné si užívať, kedykoľvek si zmyslíme.

Počas dospievania môže mladý človek veľmi chcieť žiť podľa toho, čo videl v nejakom akčnom filme. Človek by si mohol položiť otázku - „A čo je na tom zlé?“ Zlé je to, že nezodpovedné skutky vedú ku skaze. Keď dieťa dospeje a nadobudne múdrosť a poznanie, je schopné kontrolovať sociálne a situačné okolnosti, v ktorých sa ocitá, a takéto konanie mu poskytuje skutočnú slobodu, čo však neplatí počas dospievania.

Prečo sa hovorí „Deťom nepatrí do rúk nôž“? Je to preto, lebo dieťa by začalo nožom mávať napravo, naľavo. Dieťa môže pochopiť, ako sa dá nožom rezať, ale ešte ho nevie používať, a preto ním bude rezať nekontrolovane. Môže dokonca porezať prsty svojej matky. Pretože deti si nedokážu úplne uvedomiť dôsledky, nože im do rúk nedávame.

Kombinácia toho, že rodičia nevychováajú svoje deti k uvedomeniu si hodnoty čistoty, a skutočnosti, že deti sa stavajú proti svojim rodičom, vedie k rozpadu rodín. V dôsledku toho sa rozpadá spoločnosť a následne aj celé národy. A ľudstvo sa rúti do priepasti.

FFWP na Slovensku

Prezident: Ing. Igor Koromház
prezident@federaciaronin.sk

Kontakt:
Bratislava
Federácia rodín za svetový mier
P. O. Box 72
810 00 Bratislava
Tel.: 0905/572 729
E-mail: federaciaronin@federaciaronin.sk

Pobočky:
Banská Bystrica
E-mail: banskabystrica@federaciaronin.sk

Košice
E-mail: kosice@federaciaronin.sk

Martin
E-mail: martin@federaciaronin.sk

Nitra
E-mail: nitra@federaciaronin.sk

Žilina
E-mail: zilina@federaciaronin.sk

Časopis a Vy

V prípade, že Vám nejaké číslo časopisu chýba alebo poznáte niekoho, kto by chcel časopis dostávať, kontaktujte našu redakciu. Ak máte prístup na internet, môžete si stiahnuť všetky doteraz vydané čísla a prípadne si ich vytlačiť.

Ak máte záujem o nové rubriky alebo radi píšete, pošlite nám svoje návrhy alebo príspevky. Radi ich uvítame.

RODINA A SPOLOČNOSŤ - 20

Ročník 9 - Číslo 2 - 2013

Vydavateľ: Federácia rodín za svetový mier
Kuzmányho 14, 811 06 Bratislava

IČO: 31769829
Číslo účtu: 4010092904/3100
E-mail: federaciaronin@federaciaronin.sk
Web: http://www.federaciaronin.sk

Redakcia: FFWP Nitra
Žilinská 3
949 01 Nitra
Tel.: 037/658 8252
0918/518 238

E-mail: rodinaaspolocnost@federaciaronin.sk
Web: http://www.rodinaaspolocnost.sk

Šéfredaktor: Miroslav Rybár
Redakčná rada: Eva Slovákova
Marcela Verešová
Dana Leka

Periodicita: Občasník
Dátum vydania: December 2013
Cena: Nepredajné
Grafická úprava: Redakcia
Tlač: Hansman s.r.o.
Distribúcia: Súkromní distribútori
Náklad: 1000
Evidenčné číslo: EV 1986/08
ISSN (online): 1336-7765
ISSN (tlačené vydanie): 1336-7412
Copyright: Federácia rodín za svetový mier.

Za obsah príspevkov zodpovedá ich autor. Názory redakcie nemusia vyjadrovať oficiálne stanovisko Federácie rodín za svetový mier.

Kopírovanie a rozširovanie celého časopisu v tlačenej alebo elektronickej forme je povolené bez súhlasu vydavateľa.